

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petek. Cenaz za celo leto po pošti je 4 gold. 40 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za ene kvatre 1 gl. 10 kr. Ako se pa iz založnice v Ljubljani na bregu hiš, št. 190 jemlje, se plača za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za ene kvatre 1 gl. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajtuje še pol gold.

Slovenija.

V petek 1. Sušca 1850.

Austrijsko cesarstvo.

Ljubljana 20. feb. Ker se ima lani storjeni sklep, na pokopališe slavnega domorodnega pesnika Dr. Prešerna v Krajni spodoben spominek postaviti, sedaj doveršiti, povabi odbor slov. društva vse njegove prijatelje in častivce, ki so v to napravo kak donesek namenili, pa ga še niso odrajtali, da naj ga blagovoljno do konca mesca marca t. l. odboru tega društva v Ljubljano pošljejo.

Ker so se pa od več strani zelje oglasile, da naj bi po deželi nekteri možje prevzeli, doneske za Prešernov spominek prejemati in nabirati, prosi ti odbor častite ude slovenskega društva, da naj blagovoljijo v svoji okolici to opravilo v čast rajnega Prešerna prevzeti in nabrane doneske z imeni darivcov odboru poslati, ki bo potem imenik vsih darov na znanje dal.

* Odbor slovenskega društva prosi svoje častite ude na Krájnskem, ki za prvo polovico tekočega leta še niso svojega doneska slov. društvu odrajtali, za odrajtalo. Domorodcom, ki hočejo vnovič temu slovstvinemu društvu pristopiti, se da na znanje, da vpisnina o pristopu znese 2 gold.; letni donesek za v Ljubljani prebivajoče ude, ki se zamorejo vsak dan mnogoverstnih časopisov in knjig društvine bravnice poslužiti, znese 4 gold., — za vnanje, ki zamorejo tudi časopise na deželo dobivati, pa 2 gold. Letni znesik se odrajtuje v dveh polovinah. Oznani se pri ti priliki tudi, da se slovenski besednik zdej ročno izdeluje, in da bojo gosp. udje 3. zvezek gerlice kmalo prejeli.

Ljubljana 28. feb. Te dni so bila v ljubljanskih normalnih šolah spraševanja. Kakor smo opazili, se slovenski jezik v nobenem razredu ni za posebni predmet učil razun četrtega. Sicer smo vidili, da so se nekteri učitelji res poganjali kolikor je bilo v njih moči slovensčine ne popolnoma zavreči in ji spodobno mestice odločiti; ker so ti ali uni predmet v slovenskem jeziku prednašali; čuli smo, ko je en učitelj fantiču lepe besedice narekval: „Kdor domovino ljubi, si marljivo prizadeva vse storiti, kar je v nje blagor, on pogosto in pobožno v molitvi za nje srečo nebeskega Očeta prosi;“ vidili smo in se prepričali, da imajo učenci veliko veselje k maternem jeziku; al pri vsem tem se nam zdi, da vodstvo normalnih šol, da naravnost rečemo, nič storiti neče, ja, da clo sovražno gleda narodno izobraženje. Ako bi temu tako ne bilo, bi bilo saj kaj storilo, da bi se sčasoma enakopravnosti v šolah vstreči zamoglo, ali mi ne vidimo celo nič. Saj ne tirjamo vsega na enkrat, le nekaj hočemo, namreč opaziti, da vodstvo kaj storiti hoče. Pa kaj gluhim ušesom govoriti, odgovorilo se bo nam: Kdor se hoče slovenski učiti naj gre krave pasti.

Stajarska. Od ministra pravice so bili na slovenskem štajarskem sledeči pri sodniških gosposkah zvoljeni:

Za assessore deželnih sodnij:

C. k. stotnik avditor pri pešnem polku Hohen-

lohe Dr. Franc Steiner v Celju; svetovavec mestnega poglavarstva v Celju Franc Repulist v Celju; začasni predstojnik mestnega poglavarstva v Radgoni Edvard Hochberg v Celju; sindik Dragotin Högelsperger v Celju; svetovavec mestnega poglavarstva v Judenburgu Franc Forstner v Celju.

Za krožne sodnike družega razreda:

Kantonski poglavar, krajni in kriminalni sodnik Jovan Wolf v slovenskej Bistrici; začasni sindik Valentin Pristau v Celju; krajni in kriminalni sodnik Jožef Serbec v zgornej Radgoni; sindik in kriminalni sodnik v slovenskej Bistrici Matja Sirk v Rohiču; krajni in kriminalni sodnik Tomas Sever v Toplicah; tajnik mestnega poglavarstva v Celju Alojz Čampa v Gonobici; avskultant štajarske deželne pravice Rihard Harold v Marija Celju.

Za assessore kantonskih sodnij:

Krajni sodnik Jovan Pendl v Mariboru; c. k. kantonski sodnik v Postojni Jakob Marout v Breščah; krajni sodnik v Obrohliču Juri Šenk v slovenskem Gradcu; kriminalni sodnik Anton Fehr v Breščah; krajni in kriminalni sodnik Jožef Snaj v Radgoni; krožni poglavar in krajni sodnik Vincenc Vanino v Lutomeru; kantonski poglavar in krajni sodnik Jovan Forstner v Ptujem; Dr. pravice Aleksander Balantínsek od Kaisersfeld v Ptujem; kantonski poglavar in krajni sodnik Albert od Stuetenberg v Lutomeru; kantonski poglavar in krajni sodnik na Ptujem; krajni sodnik Jakob Lasbacher v Mariboru; tajnik mestnega poglavarstva v Ptujem Ferdinand Singer v Ptujem; tajnik mestnega poglavarstva v Mariboru Andrej Nagy v Mariboru; sindik v Breščah Dragotin Geyer v slovenskem Gradcu; kantonski aktvar August od Fladung v Breščah; krajni sodnik Jožef Meyd v Mariboru; začasni svetovavec mestnega poglavarstva v Radgoni Jovan Banko v Radgoni; sodniški aktvar Franc Znanc v Breščah; sodniški aktvar Alojz Banko v Lutomeru; krajni sodnik in kantonski poglavar Jožef Förstner v Mariboru; avskultant deželnega sodništva v Terstu Herman Gödl v slovenskem Gradcu; kriminalni sodnik Ignac Reiter v slovenskem Gradcu; krajni in kantonski sodnik Jožef Pucher v Ptujem.

Za namestnike kantonskih sodništev:

Krajni sodnik in kantonski komisar Jovan Krišan v Celju; krajni in kriminalni sodnik Alojz Šalamun v zgornjej Radgoni; krajni in kriminalni sodnik Juri Strah v Rohiču; kantonski aktvar Raimund Novák v Toplicah; kancilist Jožef Drenig v slovenskej Bistrici; kantonski sodnik v Ipavi Jovan Arko v Celju; kriminalni in krajni sodnik Ernest Celler v Marija Celju.

Horravška. Djakovarski škof Dr. Jozef Stros-mayer je 2000 goldinarjev za ranjene vojake v Jelačičev zaklad podelil.

* Na jutro 13. februarja pokliče banski namestnik Lentulaj vrednika od „Südsl. Zeitung.“ k sebi. Tudi gospod Šulek se je podal pri tej priložnosti k njemu, ki se je komej sprostiti dal, obema

vrednikoma ukaz prebrati. V njem se na ravnost proti porotnikom zabavlja, tiskarne postave od bana dane, zaverže, in vse tiskarne pravde se mestnemu poglavarstvu izroče. Potem se v njem bere: Ker bo vsiava za Horvaško in vojaško mejo skorej naznanjena, in ker se je bati, da se bode „Slav. Jug.“ zoper njo operal, se „Slav. Jug.“ za vedno prepove, naročniki naj bodo s kavcijo odškodovani. Poslednjič se „Südsl. Zeitg.“ opomina zavolj njenega „slabega nagnenja“, se ojstro v mejah začasnih tiskarnih postav (ki so ravno ob veljave prišle) deržati, in če jih prestopi, bo hitro prepovedana. Iz tega se sledeče vidi: 1) da je v deželi, ki vstavno svobodo vživa, ki ni v obsednem stanu, mogoče brez tiskarne pravde in razsodbe, časopis prepovedati, 2) da je naša tiskarna postava od njenega osnovavca zaveržena bila, 3) da se drugemu časopisu zaveržena tiskarna postava priporoča. Takemu ravnanju se zares moramo čuditi in vsak se mu bo čudil, ako ima le možgane v glavi.

* Agramerici se je pač teški kamen od srca odvalil; ko je zvedila, da je Slav. Jug prepovedan se je še le oddahnula in strašno „Slovenskemu Jug.“ zabavlja, lejte pravi, kar je bil Slav. Jug prepovedan, še nikdar ni bilo naj manjšega nepokoja v našem mestu! kaj ne, popred so bili pa vedni punti? Agramerici gotovi ni nemogoče kje od kakega punta ali od kake bitve itd. nam naznaniti, ki jih je „Slav. Jug.“ zbudil. — Slavenski Jug se je za pravice naroda krepko potegval, gotovo krepkejši kakor Agramerica, in ako bomo imeli same take časopise kakoršna je Agramerica, kar se nam zlo obeta, potem pa z Bogom vstava!

* Union prinese novico, da gospod Šulek, vrednik „Slav. Juga“ misli svoj časopis v Ljubljani izdajati, kar pa še pri nas do zdaj ni znano.

* Narodne Novine so bile od ministersva za horvaški in slavonski vradni list odločene.

* Iz vindolskega okroga čujemo tožbe zavolj velikega pomajkanja živeža. Lanska žetev je bila silno revna, vsi pridelki so tedaj že porabljeni in zaslužka ni od nobene strani. Stiskani Vindolci se obračajo v vse kraje, da bi se jim z žitom pomagalo.

* „Südsl. Zeitg.“ prinese iz Dunaja novico, da se bode tudi na Horvaškem v financne uradnije nemški jezik vpeljal. To bi nam nemirne misli v glavi zbuditi moglo, da toliko češena „enakopravnost“ in vse, kar je z njo zvezano, ni družega kakor gola sanjarija.

* *Serbska.* Iz Temišvara se piše, da je general Majerhofer „Konst. Bl. a. Böh.“ v vojvodini in temesvarškem Banatu prepovedal. Ti časopis izhaja pod varstvom obsednega stana v Pragi in je tako varen, da se mu še nikdo do zdaj ni zoperstavil. Gospod od Majerhofer si hoče v svoji kronovini prav zljajšati, da bo zamogel po svoji glavi zapovedovati kakor mu bode drago. Znabiti še doživimo, da bo svojo kronovino s kakim kitajskim ozidjem zagradil, da noben radovednež z neposvečenim očesom njegovega veličastva ne bo otamnul.

* *Dalmacia.* „Oservatore Dalmato“ pravi da ni res, da bi bili Župani in Krivoščani svoje bolje blago, žene, otroke in starčike v Černogoro poslali, kakor je „Gazzete di Zara“ pripovedovala.

* Parobrod iz Zadra prinese novico, da so mesta od vojakov posedene bile, da bi prebivavce primorali orožje iz rok položiti. Večidel vsi Gerbljani, ki so se kakega pregreška krivi storili, so v Černogoro pobegnuli. Blizu Kotara stoji okrog 6000 mož rednih vojakov.

* *Česka.* Vodja pražke akademije, gospod Ruben, je bil od ministerstva na Dunaj poklican. Tudi grof Thun bo pri tamošnih pogovorih o umetniških napravah pričjoč.

* Česke „Narodny Nov.“ za čas obseje ne bodo več izhajati začele, ker se je gospod Havliček zastonj prizadeval na Dunaju dovoljenje zadobiti jih spet izdajati. Vredniki bodo pa med tem skupej ostali, da hitro spet časopis izdajati začnejo, ko se bode obsedni stan nehal.

* Deželno učeništvo je na Českem vravnano; kdaj pa bomo pri nas kaj takega doživeli; silna potreba je, da bi se kmalo kaj napravilo in da bi se učitelji kersansko plačali.

* Od 10—17. februarja je bilo v Pragi 65 na koleri bolnih, 13 je že zdravih, 23 jih je umerlo, drugi so še bolni.

* 22 februarja je bila v Pragi in njega okolica velika nevihta Dimnike je podiralo in drevesa lomilo, na jutro je tudi treskati začelo, zadelo je v en skedenj, ki je z dvema hišama pogorel.

* Nobene baze rokodelci niso toliko zgubili zavolj vednega obsednega stana, kakor puškarji. Večidel vsi, popred premožni, so zlo vbožali, in iz nobene strani ne vidijo pomoči svoj revni stan poboljšati. Njih delo, ki jim je popred toliko neslo, zdaj mojstra in njegove družine ne preživi. — Ruska vlada varšavskim puškarjem zavolj tamošnjega obsednega stana pomoči ne odreče, ampak jih marljivo podpira. Al bi ne bilo prav, da bi avstrijska vlada praškim puškarjem saj dela dala, da bi živeti mogli.

* *Slovaška.* Katoliški duhoven, gospod Kozáček je zvoljen za ogleda in vodja slovaških šol.

* *Galicija.* Na večer 17 februarja so v Bohnit prišli do mesta, kjer je bil ogenj. Prepričali so se, da je popolnoma vgasnul, in da se nobene nesreče ni več bati.

* V Lvovu je vojaško poglavarstvo spet obsedni stan ojstreje naredilo.

Vse kerčme in kavane se morejo v mestu do 12, v predmestih pa do 11 zapreti.

* *Austrijska.* Ker se mnogokrat zgodi, da se popolnoma zapušeni, večkrat že umirajoči vojaki v bolnišnice pripeljejo je vojaško poglavarstvo tretjega oddelka naznanilo bolnišnim poveljnikom ojstro zapovedalo, na tanjko preiskati, kdo da je kriv, da take osebe v bolnišnico pridejo in se vojaškemu poveljstvu naznanijo. Krivci prepadejo stojni sodbi. Zares je bil že zadni čas, da bi se nečloveško ravnanje z vojniki ustavilo. Čuli smo iz drugih krajev žalostne pritožbe o tej zadevi, pri nas pa smo mnogokrat priložnost imeli, se sami prepričati, kako malo se je na bolne vojake porajtalo.

* Poštnim vodjem je bilo naznanjeno, da naj takim uradnikom in služabnikom, ki vložbe ne morejo plačati, nekoliko mesečne službe priderže; pa pri tem se morajo pogoji po sklepu 17. maja 1842 na tanjko dopolniti.

* Govori se, da zanaprej ne bodo več vojaški polki po raznih krajih raztreseni, ampak vsi bataljoni enega polka bodo vedno skupej na enem kraju ostali.

* Krožnim predrednikom in kantonskim poglavarjem je bilo naloženo se hitro po svojem okrogu podati, in se od vsake reči prepričati, da bodo zamogli pri vsakej potrebi pomagati.

* Jovan Erazem Wocel je bil od Njegovega veličanstva za profesorja česke arhaeologije na pražkem vseučelišu zvoljen.

Iz Dunaja se v „Union“ piše: Novo postavljenje avstrijskega organizma v Avstrii da nam zdaj mnogo govori. Večidel vsim kronovinam je načrt vstave naznanjen. Kakor vidimo se je pri razdeljenju na narodnost tudi gledalo. Samo žalost nas obide, ako se na nekdanje ogerske dedne dežele spomnimo. Kako se bode ta stara poravnala. Madjarska staro konservativna stranka začneja svoje mreže razpenjati in se živo trudi pramarcni čas spet nazaj pripeljati. Zbor ogerskih madjarov na Dunaju je bil, tako se govori, zavolj tega skupej poklican. Radi verjamemo, da bi tej stranki samovladarstvo bolj dopadlo, kakor vstava 4. marca. Pa s tem zborom je tudi stanje Slovakov v zvezi. Nam nobeden ne pregovarja, da bodo oni samostojni — djanje je laž postalo! Slovaški zaupni možji so nas iz spanja zbudili in nam golo resnico pokazali. Pa ne, da bi bila vlada tega kriva, nikakor! oholost Madjarov jim vse skazi. Nekoliko c. k. komisarjev se je moglo že odstaviti, ker je ljudstvo čeznje preveč tožilo, in tistim, ki z ljudstvom dobro menijo in za njegov blagor delajo, se odpravijo z zvijačami. Enakopravnost se zasramuje; na narodno izobraženost v materinskem jeziku se le malo ali clo nič ne porajta, in ako se možji za to reč potegnejo, kjer postavijo v djanje vpeljati poskusajo in telesno in dušno blagostanje svojih bratov podpirajo, jih protivniki v sum pripravijo, za puntarje obdolže, černijo in pred svetom omadežvajo. Pa to ni zadosti, da samo v domačej deželi na oporo naletiš, tudi zunaj nje, v sercu države, v stolnem mestu, se narod černi, kterege edina nesreča je bila, da so ga brez lastnega zadolženja sužne verige žulile, da ni mogel na tako vižo prednosti lastnega izobraženja vživati.

Prišla je te dni na Dunaju ena knjižica na svitlo pod naslovom: „Hurban in njegovi tovarši, njih potepanje in nekoliko opazk od enakopravnosti Palackega, spisal nemški Mihel na zmišljenem Slovaškem“. Zares, ako to zabavljivo knjižico prebereš, ne boš vedil, ako bi se brezvestnosti ali malopridnosti pisavca bolj čudil! Vsimi zabavljivimi spisi, kar se jih je od 2 let do zdaj proti Slovanom skovalo, je ta knjižica krono postavila. Vsak nemeč, ako ima le iskrico poštenja v sercu, se mora tega sramovati, in Ost-Deutsche Post se clo podstopi, take sleparije ljudem priporočati.

Pa tako ravnanje Slovane ne bo zmotilo. Le zasluge in učenosti, resnica in odkritoserčnost, ljubezen k domovini in postavi, pravična in postena opora, kjer se nar svetejše, prirojene pravice kratijo, bo kazalo, da ne spijo, da delajo! Z novo politiško vravnavo naj bode tudi novo vstavno življenje pogojeno; naj bode enaka drevesu, ki rasti potrebuje, da zamore senco delati in sad obrodit; da pa tudi nas prihodnost ne vkane, naj se zdrava, močna debla za to veliko početje zvolijo.

* „Slovenske Noviny“ prinesejo povabilo za vstanovljenje slovaških tiskarnic na akcie.

* Dr. Petranovič bo te dni ministru pravosodja prestavo državljanskega prava v serbski in ilirsko dalmatinski jezik predložil.

* Na dunajskem vseučelišu se en profesor modroslovja nobenega učenca nima, en drug ravno te učenosti pa le enega. Gospod Boller, ki Sanskrit uči, ima tudi le enega, akoravno se za učenje nič ne plača.

Ogerska. V Peštu je za Košutove otroke že

stanovanje pripravljeno. Stara mati se na Dunaju derži, ker ji je cesar milost podelil. Otroci pa pridejo te dni v Pešt.

* „Magjar Hirlap“ se kaj hudo jezi, ker „Slovenske Noviny“ pravijo, da so le Madjari republikani na Ogerskem bili. On Slovane zaroti, prijaznosti, v kterej so 800 let živeli, ne pozabiti, in staro zvezo spet ponoviti. Mi serčno želimo, da bi na Ogerskem Slovani in Madjari po bratovsko živeli, pa ta prijaznost bi se ne mogla stara imenovati, ker Madjari od prijaznosti s Slovani niso nikdar kaj vediti hotli.

* V soseski Erteny je en stotnik honvedov prebivavce napravil, da niso hotli žendarmov v sosesko pustiti, ker jim je lagal, da Košut z Ogri in Turki že na meji stoji. Sklenjeno je bilo tedaj enoglasno žendarme odpoditi. Kar se je tudi zgodilo. Pa žendarmom so prišli vojaki v pomoč in so glavne opornike zaperli. Stotnik pa je pobegнул.

Sedmograsko. Iz deeserskega okrožja se piše: Vsak Oger se mora komisiji za nabero vojakov predstaviti, naj ima še take spričbe. Zavolj tega so prebivavci v unih krajih zelo nevoljni; večidel jih pobegne in se v gojzdih poskrije; staršem se podpore jemljejo in stotero marljivih rok je poljodelstvu in drugim opravilom odtegnjenih.

Tu je dežele.

Bosna. Vstajniki so poslali dva poslanca k vezirju, da bi se z njim pogodili, ako pa ne bodo nič opravili, se bodo naj prvo v Krajni vzdignuli. 12 marc je odločen za vstajo.

Bulgarsko. Iz Bukaresta se v časopis „Religio“ piše, da Turška vlada v zidanje dveh katoliških cerkev ni le dovolila, tem več tudi uradnikom zapovedala brez plačila pripomoči.

Greska. Vsi častniki gerške armade so vladi naznanili, da hočejo brez plačila služiti, dokler ne bo razpertija z Anglezi poravnana. Te dni je ena angleška Barka v morje na tla zadela in ni mogla ne naprej, ne nazaj; s pomočjo dveh gerških bark je bila resena. Kako hvaležni so se pa zavolj tega Anglezi Gerkom skazali. Tako, da so jim obe barke v imenu angleške vlade vzeli in odpeljali!!

Laska. Rim. V Rimu se res čudne reči gode, da bi človek ne mogel verjeti. Ljudje se zato zaperajo ker so preveč veseli, in tudi zato, ker se nočejo veseliti.

* Rim. Francoski general d'Hillers je svojim častnikom povedal, da bode avstrijska armada Rim posedla. — Rimski minister denarstva Galli in gospod Feoli sta v Portiči poklicana. — 16. t. m. je bilo spet čez 200 oseb na cesti vjetih in zapertih.

Nemška. Iz Frankobroda se piše. Vedno bolj očitno se kaže, da so tukaj niti francoskih Socialistov zjedinjene in da od tod te niti derže na Švajcarsko, iz Švajcarskega v Italijo in na Ogersko, na drugej strani pa po nemških deželah. Lyon je ognjše Socialistov.

* V Lipsii se je spet začela nova vera. K prvemu zboru, ko se je svobodna občina vstanovila, je zelo veliko ljudi prišlo. Podstava te vere je neomejena svoboda v vsih verskih rečeh; torej ne spozna nobenega zakramenta, ne cerkev ne duhovnov. Taji in zaverže sv. Trojico, in v Kristusu le mnogoobdarjenega učenika časti. Glede na pozemeljsko oblast se podverže postavam tiste dežele, v kterej se znajde.

Do zdaj je v Lipsii 300 neimenitnih oseb v to vero stopilo.

*) Pri nas Slovencih kaj malo, ker smo sedaj veliko bolj razcepljeni, kakor smo v časih samovladarstva bili. Vred.

Lepoznansko polje.

Vile.

Po travnicih mehkih, opolnoči,
Se tropa Vil jasnih krog verti,
Po vodi se vozi ladjica,
Prepeva v njej morska deklica.

Predraga nevesta in ženin njo
Po noči sta šla na ravno polje,
Za venic cvetlice naberat si,
Za dragi veseli dan svatovski.

„O ljubčo, kjer svitla vodica šumlja
V vodici pa ribica zlata igra,
Tam lepe cvetlice, kresnice rastó,
In šmarnice, vijolice cvetó“.

Ne čuješ moj ljubi pesmi sladké?
Oh čujem Vilo, drago sercé,
„Tam tropa meni služnih devic
Bo bisernih venčike vila cvetlic“.

Predraga nevesta in ženin njé
Sta berž hitela do svitla vodé.
Po vodi se vozi ladjica,
Prepeva v njej morska deklica.

Tak poje in tak govori:
„Na uni strani gredica stoji,
V gredici pa rase rožmarin
In limbar čisti pomladni sin,

Če hočeš imeti ga v kiticah,
Se v ladjo vsedi, ne bodi te strah“.
„Ne čuješ moj ljubi deklice?
Ne vidiš moj ljubi ladjice?“

„Oh vidim, vidim svitlo ko sneg,
Ki bližej in bližej plava na breg“.
Objame ženin nevestico,
Peljá jo v sreberno ladjico.

Po vodi glavnik priplava zlat,
In igla ino korale za vrat,
Nevesta rokavček zavíha si,
In seže po zlate, drage reči.

Pa deklica morska jo v vodó
Je pahnula merzlo, ženin za njó
Berž plane, za sladko nevesto skerbán,
Nobenega bilo ni več na dan. — vel.

Pad Carigrada.

(Dalje.)

Tako je sedem tednov preteklo, kar so Turki Carigrad oblegli. Sovražnik je stal, kar se pri poprejsnih obsedah nikdar ni zgodilo na dveh mestnih straneh zraven mestnega ozidja. Zdaj pošle Mohamed poslanca, svojega svaka Isfendiaroghli-a k cesarju, ki mu svetva se sultanu podati, ako se hoče sužnosti rešiti. V vojaškem совету je bil njegov predlog zaveržen.

Čar odgovori poslancu, da on Boga zahvali, ako se hoče Mohamed z njim pomeriti in pogodbo deržati. Nobeden, kdor je mesto oblegel ni dolgo živel; sultan naj ne tirja izdaje mesta, on ga hoče

braniti do zadnje kaple ker — Na ti odgovor je sultan štir in dvajsete maja razglasil v taboru, da hoče devet in šestdeset dan vesolni naskok od obeh obleženih strani poskusiti. On pokliče vojvode in jih zaró, mesto obropati. Veseli vrisk se razlega po celem taboru, ko je bilo to naznanjeno. Mogočniki janičarski dobri stoje za zmago in vzetje mesta, le to prosijo, da bi njihovim tovaršem, ki jih je zavolj nesrečnega boja na morju zaperl, spet svobodo podelil. Mohamed jim obljubi in med celo armado je bilo neskončno veselje. Derviši hodijo po ležišču in v imenu proroka opominjajo vojake turška bandera na ozidje glavnega mesta nevernikov postaviti. Ko se noč naredi, je bilo zapovedano celo ležišče razsvetliti. Na vsih barkah in sotorih je neskončno lučic in bakel gorelo. Od brega Bospora, od visave galataške, od globočine barkostaje, od cele rajde obložencov do zlatih vrat so goreli ognji veselja, ki so aziatiške bregove in Skutari razsvetlili; mesto je bilo obdano od gorečega polomesca in celo noč se je razlegalo vpitje: „Ni drugega Boga, kakor Bog, in Mohamed je njegov prorok! Bog je Eden, njemu enak ni nobeden! Obleženi so o začetku mislili, da brodovje in tabor gori; pa le prekmalo so se v svojo neizrečeno žalost prepričali, ko so čuli veselo vpitje, da to veselje Turki obhajajo na vzetje Carigrada, in iz tamnega mesta se je čulo jokanje in plakanje: Kyrieleison! Kyrieleison! Odverni o gospod pravično žuganje od nas, reši nas iz rok sovražnika!

Ker so Gerki vidili, da so Turki namenili mesto z naskokom vzeti, se njih pogum spet oživi; popred so mislili, da si Turki ne bodo upali mesta naskočiti. Toraj je mnogo Gerkov zidovje zapustilo in se domu podalo. Turki so to zapazili in v svoji prid obrnuli. Ko cesar to zve, begunom očita in žuga. Oni se pa izgovarjajo, da so se zato domu podali, ker nimajo njih žene in otroci ne jesti in ne piti. Cesar jim tedaj odpusti in zapove toliko kruha vsak dan po celem mestu razdeliti, da nobenemu ni bilo treba stradati. Jovan Giustiniani se je vedno trudil, zidovje vterdoval, vrata sv. Romana je z nasipom zabranul, in se tam vterdil; prosil je Lukata Natarasa, višjega admirala gerske armade, da bi mu nekoliko topov poslal; ali on mu je odgovoril, da jih mu ni potreba. Tako sta se začela pripraviti. Giustiniani je Notarasu očital, da je izdajavec domovine, in Notaras njemu nasproti; tedaj ju sam cesar pomiri. Giustiniani je te dni brez prenehanja čez dan in po noči se trudil in sovražnikom mnogo opraviti dal; clo z lastno roko je z ozidja naskakajoče Turke nazaj pahal. Gerki so ga pa zavidili in mu niso hotli pomagati. Sultan njegov pogum in njegovo delavnost kmalo zapazi in reče: „Da bi bil Giustiniani v mojem taboru!“ Skušal ga je z zlatom podkupiti, al on se zlatemu bogu ni vklonul. Meniha Manuel Giagari in Neophyt, kterima je bila skerb za popravo mestnega ozidja naložena, sta namest ozidje popraviti, dnarje zakopala, in ko je bilo mesto ropano, se je sedemdeset tisuč goldinarjev najdló, ktere je cesar za popravo mestnega ozidja dal.

(Dalje sledi.)